

Iako je cilj konferencije bio da se izbegne "jugoistočna Evropa kao evropska laboratorija" po rečima uvodnog predavača prof. dr Klause Rothera, rezultat je bio upravo suprotan. Pre svega, moglo se приметити да је постојало неколико предавања која су у називу referirala на цео регион југоисточне Европе док су понуђени примери (case studies) били из две до три земље (који су понекад узимани насумице, без теоријско-методолошке и хронолошке везе). С обзиром да је говорни језик био немачки, у целини разумевање предавања, дискусија и коментара остало је резервисано за говорнике немачког језика, углавном пореклом из тог подручја. На такав начин, није било могуће заиста вишестрано циркулисање информација, искустава и критика.

С друге стране, конференција је имала позитивног ефекта како на излагаће, тако и на студенте који су присуствовали сесијама. Живе и занимљиве дискусије, упознавање с интересовањима колега из региона и Западне Европе, стицање нових професионалних и пријатељских веза, били су омогућени у једном пријатном амбијенту где су се домаћини постарали да свима буде угодно. На такав начин, конференција је покренула потенцијалне научне сарадње. Међународна универзитетска недела која се од 1952. године одржава у Тучингу, допринела је да се suoče различита мишљења о југоисточној Европи, али и упознају и склопе контакти код истраживача сличних интересовања.

За студенте, догађај је представљао интересантну праксу из методологије конструисања терена на коме они (живе и) раде али и могућност да преиспитају своје стереотипе и национална осећања (за која неки од њих нису ни знали да их имају). У складу са тим, конференција би представљала такође добар "терен" за неког "тречеџ" истраживача, неоптерећеног искуством живота на Балкану и незаинтересо-

ваног за истраживање Балкана. Такав приступ "са стране", који би укључивао и коментар овог рада, представљао би вероватно добар допринос Херцелдовом разматрању појмова "samo-predstavljanja" и "samo-razumevanja". Разматрање и анализа "шта је то што чини "nas" (Југоисточне Европљане) другачијима од "njih" (Западњаци) и колико неко други сме да се "игра" са нашој културном интимношћу и због чега, вероватно би допринело како истраживањима иностраних научника толико и домаћим.

Marija Krstić

Студентска теренска пракса – Сирогојно 2011.

У периоду од 4. до 9. јула 2011. године у селу Сирогојно одржана је теренска пракса намењена студентима мастер и основних студија етнологије и антропологије. Ова теренска пракса део је вишегодишњег пројекта под називом "Мода у социјализму: пример ручне трикотаже 'Сирогојно'", који реализују Музеј на отвореном "Старо село" у Сирогојну и Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду. Координатори овог пројекта су мр Данијела Велимировић, асистент на Одељењу за етнологију и антропологију и мр Јелена Тоскић, виши кустос Музеја на отвореном "Старо село" у Сирогојну. Од велике помоћи за реализацију овогодишње теренске праксе били су Роса и Раде Љубојевић, власници предузећа "Sirogojno Company" и Драган Цицварић, кустос Музеја.

У истраживању је учествовало осам студената основних и мастер студија етнологије и антропологије. Студенти су били смештени у Кона-

цима Музеја на отвореном "Старо село" у Сирогојну. Средства за смештај и храну у потпуности је обезбедио Музеј.

Овогодишњи циљ пројекта био је превод стране дневне и периодичне штампе сачуване у документацији предузећа "Sirogojno Company". Студенти су превели текстове који се односе на ручну трикотажу "Сирогојно", њену дизајнерку Добрилу Васиљевић Смиљанић и истакнуте плетиле. Наведени текстови преведени су са енглеског, француског, немачког, руског, италијанског и фламанског језика. Након обављених превода студенти су имали задатак да у текстовима открију примере дискурса који причају различите приче о ручној трикотажу, плетилмама и креаторки Добрили Васиљевић Смиљанић конструишући диферентне слике Сирогојна (и Југославије) у свету. Истовремено скенирана је готово целокупна фото-документација у власништву "Sirogojno Company". Поред фотографија модела који су чинили сезонске колекције, од посебне важности су фотографије које бележе посете високих државних и војних званичника Сирогојну, међу којима Ивана и Петра Стамболића, Николе Љубичића и Анте Марковића. Но, свакако од највеће историјске вредности су фотографије које сведоче о интересовању Јованке Броз за си-

рогојнску ручну трикотажу. У архиви предузећа остале су сачуване фотографије које бележе да је Добрила Васиљевић Смиљанић имала прилику да југословенској "првој дами" лично представи своје нове моделе у златиборском хотелу Палисад 1972. и 1974. године.

Првог дана теренске праксе екипа РТС направила је прилог о пројекту "Мода у социјализму: пример ручне трикотаже 'Сирогојно'", који је емитован у оквиру емисије "Србија данас" 5. јула. У току боравка на терену студенти су посетили "Музеј плетилма" који се налази у власништву "Sirogojno Company". Љубазношћу Јелене Тоскић обишли су и сталну поставку Музеја на отвореном "Старо село" у Сирогојну. Осим тога, 7. јула присуствовали су "Ивањданској чајанци" на којој су могли да пробају неке од чајева са простора Златибора. Дан раније учеснице теренске праксе помагале су у брању биља за поставку изложбе "Биљке" ауторке Светлане Талдовић, кустоса овог Музеја.

Овогодишња теренска летња пракса представљала је свима драгоцену искуство. Обрађена архивска грађа открила је скривена значења ручне трикотаже из Сирогојна сачувана у текстовима и визуелним сликама.

Данијела Велимировић